

ЮВІЛЕЙ ПРОФЕСОРА ГАННИ КАРАСЬ

Життєве кредо професора Ганни Карась «Через терни – до зірок» супроводжує її протягом всього життя – від дитинства до зрілості. Ця словесна формула відображає внутрішній зміст життя і дає певною мірою ключ до розуміння успіху відомого українського науковця.

Цьогоріч Ганна Карась відзначила свій 60-річний ювілей. За плечима – чимало зробленого, вагомі досягнення і широке визнання.

Доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри академічного та естрадного співу Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ганна Василівна Карась – добре відома не тільки на Прикарпатті, але й в Україні, учена, діяч культури, краєзнавець, педагог і диригент, яка завжди знаходиться у вирі суспільно-культурних подій.

Народилася Ганна Карась (дівоче – Фарбішевська) 31 жовтня 1955 р. в покутському селі Раківчик Коломийського району в багатодітній робітничій сім'ї. З дитинства мати Катерина Степанівна прививала Ганнусі, як і її молодшим сестрам, любов до української пісні і вишиванки. Хоч сім'я жила скрутно, однак мама прагнула дати дітям музичну освіту і віддавала для цього останні кошти. Завершивши у 1971 році навчання з похвальною грамотою у Товмачицькій восьмирічній школі та музичну студію при Коломийському Будинку вчителя по класу баяна, Ганна вступає на музично-педагогічний відділ Коломийського педагогічного училища, яке закінчує з відзнакою у 1975 році. Саме в Коломії відбулося становлення молодого фахівця під керівництвом непересічних педагогів – Степана Ярмуся (диригування), Володимира Винницького (баян), Степана Калимона (хоровий клас) та багатьох інших.

Міцна база, здобута під час навчання в Коломії, дала можливість не тільки поступити на навчання на музично-педагогічний факультет Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника (нині – Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника), але й успішно (з відзнакою) у 1979 р. завершити навчання і отримати направлення в аспірантуру.

Однак мрію про науку було відкладено на багато років. Молода сім'я не мала власного житла і матеріальної підтримки. Щоб «стати на ноги», Г. Карась йде працювати вчителем музики до Івано-Франківської обласної школи-інтернату для дітей-сиріт та дітей, що залишилися без піклування батьків.

Віддавши шість років життя праці з дітьми-сиротами (1979–1985), Г. Карась здобула безцінний життєвий, професійний і педагогічний досвід.

Її організаторські здібності завжди були помітними, тому у шкільні та студентські роки вона виконувала обов'язки старости, студентського декана, була членом різних громадських організацій.

У 1987 р. Г. Карась стає завідувачем відділу культури Івано-Франківського міськвиконкому.

1990 рік став переломним не тільки для України, але й для Ганни Карась – тоді відбулося її повернення в науку і педагогіку. Вона розпочинає роботу над кандидатською дисертацією «Формування естетичного досвіду старшокласників у фольклорних колективах», яку успішно захистила в спеціалізованій вченій раді Інституту педагогіки АПН України в 1996 році. Одночасно розпочинається робота в рідному навчальному закладі, де з 1990 року Г. Карась пройшла шлях від асистента до доцента (1998) та професора (2015).

Життєва дорога Ганни Карась часто робила круті зигзаги – то підносила високо вгору, то різко кидала до низу. Щоб утвердити своє добре ім'я в місті, яке вона любить і шанує, Ганна Карась стає заступником Івано-Франківського міського голови Зеновія

Шкутяка (1998–2001), його радником (2003–2006), начальником управління культури Івано-Франківської обласної державної адміністрації (2001–2003).

Цей період був найбільш продуктивним в сенсі службової та громадсько-мистецької діяльності ювілярки. Як заступник міського голови Г. Карась очолювала 24 гуманітарні комісії, зокрема з адміністративно-територіального устрою, яка займається перейменуванням та вивченням історії вулиць, пам'яток і визначних місць міста; була ініціатором заснування міської мистецької премії ім. І. Франка (2000 р., голова комісії з її присудження в 2000, 2001 р.), проведення міського конкурсу «Людина десятиліття» (2001р.), присвяченого 15 річниці незалежності України, автором творчої ідеї і режисером спортивно-мистецького свята «Ніка» (1999–2010 рр.), церемонії вшанування лідерів економічного прогресу «Тріумф» (2004, 2005, 2006 рр.), культурно-мистецького проекту «Сорочку мати вишила мені» (2004–2008 рр.), ініціатором проведення, членом оргкомітету та журі I–V Всеукраїнського конкурсу вокалістів імені Іри Маланюк (2007–2015), ініціатором і автором розробки «Програми підтримки та розвитку української культури м. Івано-Франківську на період 2001–2005 роки» затвердженої рішенням XVI сесії Івано-Франківської міської ради від 02.III 2001р.; обласної комплексної програми «Культура Прикарпаття (2002–2005 роки)», затвердженої рішенням Івано-Франківської обласної ради від 19.03. 2002 р. № 630-26/2020; ініціатором заснування (2000 р.) обласних мистецьких премій ім. Д. Січинського, Я. Лукавецького, В. Смоляка, відзнаки управління культури ОДА «За подвижництво в культурі Прикарпаття». Діяльність Г. Карась була настільки помітною, що залишила яскравий слід в історії розвитку культури міста і області.

Повернувшись у 2006 році до викладацької роботи в Інституті мистецтв, Ганни Карась вирішує продовжити свою наукову діяльність, яка в останнє десятиліття стала особливо інтенсивною і продуктивною.

Пройшовши наукове стажування в Smith College (Northampton, Massachusetts) у США (2002), де Г. Карась читала лекції та підвищувала свій професійний рівень, вона стає докторантом Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ, 2007–2010). Завдяки наполегливості, Г. Карась 27 березня 2014 року успішно захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня *доктора мистецтвознавства* за спеціальністю 26.00.01 – теорія та історія культури на тему «Музична культура української західної діаспори як соціокультурний феномен ХХ ст.» у спеціалізованій Вченій раді нашої Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ, науковий консультант – доктор мистецтвознавства, професор В. Шульгіна).

Сходження до вершин Ганна Карась продовжує і сьогодні: з листопада 2010 р. до 27 серпня 2012 р. вона – проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, з 27 серпня 2012 р. – професор кафедри хорового диригування ім. В. Їжака Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, з листопада 2014 року – завідувач кафедри академічного та естрадного співу Інституту мистецтв, з 28 квітня 2015 р. – дипломований професор.

Ганна Карась активно працює як педагог. Її професійна діяльність охоплює навчальні дисципліни: **практично-індивідуальні**: «Хорове диригування», **лекційно-практичні**: «Методика аналізу хорових творів», «Хорова література», «Історія вокально-хорового виконавства», «Еволюція художніх стилів у мистецтві», «Менеджмент культури і мистецтва», **спецкурс**: «Музична культура української діаспори» (спеціальність «Музична педагогіка і виховання», «Музичне мистецтво» – для студентів I–V курсів).

Впродовж всієї навчально-педагогічної діяльності керує бакалаврськими, дипломними та магістерськими роботами. Випустила дев'ятнадцять магістрів-музикознавців, здійснює керівництво п'ятьма кандидатськими дисертаціями. Під керівництвом Г. Карась захистила дисертацію Обух Людмила Василівна на тему: «Провідні тенденції

української музичної освіти західної діаспори (початок ХХ–ХХІ ст.)» (спеціальність 26.00.01 – теорія та історія культури (мистецтвознавство) 24 січня 2014 року у спеціалізованій Вченій раді у Львівській національній музичній академії ім. М. Лисенка.

Г. Карась займається проблемами музичної культури української західної діаспори. Вона – учасниця більше 80-ти міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій, автор більше двохсот музикознавчих, краєзнавчих монографій, збірників, словників та статей.

А ще Ганна Карась – відомий диригент і громадсько-культурна діячка. Вона чверть століття (від 1991 р.) – художній керівник і диригент народного аматорського хору «Первоцвіт» с. Микитинці; засновниця і регент хору «Миротворець» церкви св. Володимира і Ольги УГКЦ (1996–2000 рр.) та хору «Світлодарі» церкви арх. Михайла УГКЦ (від 2007 р.) в м. Івано-Франківську; голова міської організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (2000–2006); голова представництва Всеукраїнського благодійного фонду «Надія-Молодість-Майбутнє» в Івано-Франківській області (з 2003), який провів три обласні конкурси-фестивалі «Звичайне диво» для дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей (2003, 2005, 2007).

Тож побажаємо шановній Ганні Василівні міцного здоров'я, невичерпної енергії, нових творчих і наукових звершень у реалізації творчих задумів і практичних справ на благо рідного Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і Української держави!

Ігор ЦЕПЕНДА

*ректор Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
доктор політичних наук, професор*